

Historisk Tidsskrift, nr. 3, 1961. Udgivet af den norske historiske forening.

Sidste hæfte af det velredigerede norske *Historisk Tidsskrift* bringer to bidrag af særlig interesse for dansk historie. Et om Kielerfreden og et om 1864.

Knut Mykland behandler spørgsmålet om Frederik 6.s rolle i forbindelse med optakten til den norske rejsning imod Kielerfredens bestemmelser om Norges løsrivelse fra Danmark. Efter den hidtidige opfattelse står Norges statholder prins Christian Frederik som hovedmanden i dette forløb, og Frederik 6. er reduceret til en bifigur, der følger dramaet fra tilskuerens plads. Knut Mykland hævder, at Frederik 6. tværtimod har været aktiv i spillet ved prins Christians side. Han ser revolten som fremkaldt og inspireret af Frederik 6. ved en depeche til prins Christian af 7. dec. 1813. Forfatteren fremsætter yderligere den hypotese, at det har været Frederik 6.s hensigt – en tid aktivt – at støtte revolten, og bringer adskillige vidnesbyrd herom i relation til kursændringer i kongens politik, der peger i samme retning. Herudfra tegner han et nyt billede. Officielt går Frederik 6. ind under Kielerfredens vilkår, men i det skjulte former han sin politik med tanke på en rejsning i Norge i håb om, at en sådan evt. på længere sigt kan bevare Norge for Danmark.

Det andet bidrag er generalmajor Jacob Ræders optegnelser om 1864. Jacob Ræder hørte til en af Norges mest fremtrædende embedsmandsslægter i det 19. årh. Han stod nær brændpunktet i norsk politisk liv, især i årene fra 1856–73, da han, fra 1864 som kaptajn gjorde tjeneste i generalstaben i Kristiania, og fra 1875–82, da han var referent for militære sager hos kong Oscar II. Fra 1848–1917 førte Jacob Ræder dagbog. Fra 1875–1917 eksisterer dagbøgerne endnu, i alt 18 håndskrevne bind, men de æl-

dre dagbøger tilintetgjorde Ræder, efter at han i årene 1900–1905 havde sammenfattet deres oplysninger i en levnedsskildring, kaldet »Optegnelser«. Norsk Historisk Tidsskrift publicerer et uddrag af »Optegnelser« fra året 1864. Størsteparten af denne tekst er lange citatstykker fra dagbogen. Indholdet domineres af den dansk-tyske krig og militære og politiske begivenheder, der flyder heraf på norsk og svensk grund. Man får underretning om forholdene i den norske generalstab og på nærmeste hold indblik i stemningen i Sverige-Norge bl. a. hos så fremtrædende mænd som kong Karl XV og statsråd Sibbern.

Birgit Nüchel Thomsen.

Johannes Lehmann: Troels G. Jørgensen. En dansk historiker og jurist. (Arne Frost Hansen, 1959). 140 s.

Det virker lidt ejendommeligt, at Johs. Lehmann til sin bog om fhv. højesteretspræsident Troels G. Jørgensen har valgt en undertitel, der sætter historikeren før juristen. Troels G. Jørgensens livsværk må dog nok, selv med hensyntagen til hans omfattende historiske studier, siges at have ligget på juraens område. I hvert fald er det som jurist, først og fremmest som højesterets præsident i de vanskelige krigsår, han har placeret sig i offentlighedens bevidsthed.

Bogen er skrevet i anledning af, at Troels G. Jørgensen fyldte 85 i februar 1959. En stor del af Johs. Lehmanns fremstilling består i en gentagelse af den fhv. højesteretspræsidents egne erindringsværker, »Atten Aar af Højesterets Historie« (1947) og »I Justitias Tjeneste« (1954). Enkelte steder bringes desuden ordrette gengivelser af meddelelser, som Troels G. Jørgensen har gjort forfatteren. Det gælder bl. a. en redegørelse for højesteretspræsidentens optræden i forbindelse med kommunistloven i 1941 og hans henvendelse til kongen efter 23. august 1943, da han kom i modsætning til sine kolleger i den høje